

Stranka.

Hrvatski sodrugi na delu.

Hrvatski sodrugi delajo marljivo za svoje novo strankino glasilo, katero izide — kakor smo že poročali — dne 20. decembra to je približno petek. List se bo imenoval "Radniška Straža" in njegova letnik ter izdajatelj bude mlada hrvatska socialistična organizacija v Chicagu pod imenom Hrvatski Radniški Politični in Profesionalni Savez. List bo imel obliko mesečnega "Proletarca" in bo izhajal dvakrat na mesec. Urednik mr. pa bude sodrug Milan Glumac, neutrujen borilec za socializem in organizator stranke v stari domovini in v Allegheny, Pa.

"Radniška Straža" bo poslana na ogled tudi mnogim slovenskim sodrugom. Na to opozorjamo, da danes in obenem prosimo slovenske sodruge, da naj ne zavrejo lista, če morda povsem ne razumejo hrvatsko. Dajte list v roke tovarišem Hrvatom, s katerimi delate in občujeta ter jih podučite, da je to prvi hrvatski list v Ameriki, ki se bo boril za pravice in koristi mednarodnega delavstva in še posebej za pravice in koristi hrvatskih delavcev v Ameriki. Slovenski in hrvatski delavec sta si najbližja, ne samo po razredu, temveč tudi po krvi in jeziku; vsled tega je dolžnost vsakega zavednega slovenskega delavca, da agitira tudi med hrvatskimi tovariši-delavci za socialistično organizacijo. Čas je, da se hrvatskim delavcem v Ameriki enkrat odpro oči in da začnejo misliti in delati samostojno — ne pa pod vplivem raznih "bankirjev", "šifkartašev" in ostalih reprezentantov "hrvatsko-ameriške (huš!) inteligencije".

Prepričani smo, da bo v tem smislu storila "Radniška Straža" svojo dolžnost.

GORKO STANOVANJE.

(Slika iz sibirskega uradniškega življenja.)

Ob treh popoldne je. V poštni in telegrafski pisarnici v Buisku ob Amurju je delo že zdavnaj končano in poštar je prost; ravnokar je pokuzinal in sedaj čaka znanca, s katerim bi igral karta. Njegove misli plavajo z enega predmeta na drugega. Podpirajoč z rokama glavo, sedi pri mizi in premišlja o tem, kako mu je bila sreča pravzaprav mila.

Šele prejel par leti je bil prestavljen semkaj v Sibirijo, reven kot cerkvena miš; sedaj ima že 5000 rubljev vložnih v banki. In vendar je prišlo vse tako naravno, na tako priprost način. Najprej se je tu oženil s hčerko meščanskega domačina, ki je imela 700 rubljev dote. Potlej so prišli "postranski dohodki". Kmalu poteče termin, ko bo poštna uprava dajala v zakup osobna mesta; pri tej priliki odpade zmirom zanj kakih 150 do 200 rubljev.

Podpirajoč z rokama glavo, sedi tukaj, zatopljen in sladko raven brez krčmarja in niti ne opazi na, da že dalje časa stoji ob vratih kmetič, ki ne vé, kaj bi storil. Tudej vstopi postarjava žena in opozori svojega moža na čakajočega kmeta.

"Kolja (Nikolaj), nekdo je prišel k tebi."

Poštar povzdigne pogled in se namuzne, ko opazi kmeta. Ravno je bil na to mislil, kako bi bilo prijetno, ko bi imel eno kravo za domačo porabo.

"Kaj bo, prijatelj!" — "Pridem k Vašemu blagorodju z neko prošnjo!" pravi kmet počasi in nerodno.

"Vidim, prijateljček; torej za kaj se pa gre?" — "Ali bi ne mogel jaz, Vaše blagorodje, postati postajni načelnik oobne pošte?"

Prišla se je kupčija med obema; kmet je bil skop in Kolja, — ali kot so ga kmetje imenovali, "žila", to se pravi lakomnik, — je bil neizpros. Slednjič sta se sedinila; kmet dobi službo postajnega načelnika, če pripelje kra-

Agitatoričen del.

Naš zastopnik za Glencoe, O., in okolico je sodrug John Kravanja, Box 101. Za naročbo "Proletarca" in delnice Jugoslovanske delavske tiskovne družbe se naj tamošnji delavci zaupno obračajo na njega.

Sodrug Valentin Potisek, 1231 Main St., je naš zastopnik za La Salle, Ill., in okolico. Sodrugi v La Salle, Peru, Oglesby in drugih bližnjih naselbinah naj se glede naročnine, oglasov in delnic za "Proletarca" kakor tudi glede socialistične organizacije, zaupno obrnejo na njega.

Sodrug Jože Zavrtnik je pohlašen pobirati naročnino, oglasov in prodajati delnice v Chicagu, South Chicagu, Pullman in Waukeganu. Sodrugom in ostalim slovenskim delavcem, ktere obišče, ga toplo priporočamo.

Anarhizem.

IZ "NAŠIH ZAPISKOV".

Ako naj verjamemo velikemu filozofu Nietzscheju, je vzrok vsakteremu človeškemu stremljenju "volja do moči", hrepenenje po uveljavljenju in ojačenju lastne osebnosti kakor vladajoče in zapovedujoče sile.

Ali ta volja do moči in veljave ima vsled večnega zakona akcije in reakcije hudega nasprotnika v odporu, ki se pojavlja v vsakem človeku proti tuji veljavi, kadar bi utegnila zakriti in obvladati njegova. Kjer se pokaže premoč kakke osebnosti, bodisi v zasebnem, bodisi v javnem življenju, povsod vidimo, kako se je skušajo drugi otrestiti in jo zmanjšati. Isto velja tudi za socialno in državno, politično življenje. Z vsaktero premočjo se utesnujejo interesi in moči drugih. Človeški naravi pa je že tako prirojeno, da se skuša osvoboditi vsakterih spon, bodisi družabnem, bodisi v državnem življenju. In ravno v našem modernem času se je to strmljenje pojavilo tem močnejše, čim večja je postala premoč organizacije, bodisi državne ali druge, n. pr. delavske itd. To hrepenenje posameznika, ohraniti svoji osebnosti prosti razvoj in zabraniti, da se že itak ozke moje se bolj ne skrčijo, pojavljalo se je posebno zadnja leta v "fin de siècle" razpoloženju v književnosti, filozofiji, umetnosti in znanstvu.

Država je dandanes pač predstaviteljica premoči in urejevanja par excellence, kaj čuda, da se je v svobodnih duhovih začela roditi misel, da bi bilo boljše živeti brez nje, brez vedno novih zakonov, predpisov, kaznij, davkov, orožnikov itd., samih pojavov, ki kljubujejo prostemu razvoju osebnosti. In začelo se je vprašanje: Pa čemu država, pa čemu vlada? Kako sta sploh prišli do nas? In tako se je pričel izpodbijati temelj, na katerem sloni današnja družabna organizacija, pričelo se je razmotrivati kardinalno vprašanje: o postanku in upravičenju države in vladanja sploh. To naziranje, s katerim se zavrača vsak tuj vpliv in silo, vsako nadvlado, imenujemo anarhistno, protivladarsko. To misle nje je globoko ukoreninjeno v človeški duši, kar nam potrjuje tudi zgodovina človeškega rodu. — V socialno-političnem razvoju vidimo, kako se anarhistična stremljenja vzporedno razvijajo kakor protisila o nemu sociološkemu pojavu, pe kojem si je dosedaj človeštvo pridobilo svoje največje zmage nad prirodo in njenimi silami, proti organizaciji. Anarhizem je že po svojem bistvu najhujši nasprotnik vsaki organizaciji, ki je vedno osovana na kakem primoranju. Anarhizem je naravnost negacija organizacije. To naj poudarjam že tukaj, da nam bude potem lažje razumevati postanek in razvoj anarhizma, posebno pa njegovo razmerje k socializmu.

Kadarkoli je prispela vsegamočnost kakke svetovne sile do vrhunca, vedno so se pojavile anarhistne ideje v tej ali oni

"Delavci vseh dežela, združite se!"

o. III., 24. decembra 1907.

v premogokopu.

mo kakor ovce ... na morišče. Plamen! ... je grobišče.

Mir vam! ... Čujte: solze vaših dragih in vaša kri ... v palačah vaših morilcev krasi zdaj — "Christmas Tree" ...

gi na shod, izmislil si je premeteni Mills posebno sredstvo. V dnevniku je objavil sledeči inerat: Potrebujemo tisoč mož, ki počejo dela. Oglasite se v Labor Temple. Brezposelnih delavci so označeni čas trumoma prišli v to poslopje — toda mesto željno pričakovanega delavskega agenta so našli smejočega se Milisa, kteri je s par tovariši otvoril shod in pričel predavati razočaranim navzočnikom o krizi in brezposelstvu. Netkari so ostali in poslušali govornika, toda večina prevarjenih delavcev je Milisa pošteno ostela na šla. Lepo je govoriti o krizi in nje posledicah, kar je plod kapitalizma, — toda na tak način vleči delavce na shode, je nizkotno in nesocialistično.

gi kapitalisti odslavljajo vsak dan tisoče in tisoče delavcev — ko je brezposelnost priklopila skoro do vsika, pa pride še zvezi na vlada, ki ima nad tisoč milijonov dolarjev gotovine, in jemlje delavcem kruh. Sramota in škandal! — Ona vlada, ktereja načeljuje "veliki prijatelj delavstva" Theodore Roosevelt — ona vlada, ki bi morala takoj prve dni krize prihitei na pomoč prizadetemu ljudstvu in vpsoliti brezposelne pri svojih napravah — ona vlada je padla taok nizko, da še odpušča svoje lastne delavce.

Proletarci, spomnite se tega pri bodočih predsedniških volitvah!

V zveznih ladjedelnicah v Brooklynu je odpuščenih okrog tisoč delavcev. In vodstvo teh adjedelnice naznanja, da jih odpušči še več. Bolj nizkotnega in falostnega spričevala za našo "proslavljeno" zvezino vlado, kot je ta, si ni mogoče misliti. V času krize in denarne stiske, v času neštevilni tvorničarji in dru-

Car Roosevelt se je vendar ankrat pošteno vrezal. V Goldfield, Nev., je poslal vojaške čete, a te čete — nimajo kaj delati. Rudarji so mirni; o dinasti se več. Bolj nizkotnega in falostnega spričevala za našo "proslavljeno" zvezino vlado, kot je ta, si ni mogoče misliti. V času krize in denarne stiske, v času neštevilni tvorničarji in dru-

LIS ZA INTERESE DELAVSKE LJUDSTVA.

THIS PAPER IS VOTED TO THE INTERESTS OF THE WORKING CLASSES.

Leto II. (Vol. II)

Delo in delavci.

Odpušcanje delavcev.

— Muskegon Heights, Mich.: Standard Malleable Iron Co. je odpuštila 200 mož. Ostali delavci delajo po tri ali štiri dni v tednu. — Grand Rapids Desk Co. je odpuštila 150 mož. Ostali delajo po 48 ur v tednu. — V Martin Machine Shops je odpuščenih 500 delavcev. — Des Moines, Ia.: The Flint Brick Works, kjer je delalo od osemsto do tisoč mož, je suspendirala delo do spomladi. — V premogokopih v okolici ne dobi zdaj nikdo čela na novo. — Pittsburg, Pa.: Jones & Laughlin Steel Co., največja neodvisna družba za jeklo v Združenih državah, je odpuštila veliko število svojih delavcev. — Terre Haute, Ind.: The Standard Wheel Co. je dokraja zaprla svoje fabrike. 600 mož je ob zaslužek. — Aurora, Ill.: — Pri The C. B. & Q., je odpuščenih 250 mož. Obenem so znižali tudi delavni čas. Aurora Cotton Mills (tvornice za izdelovanje platna) nameravajo odpuštili po božičnih praznikih 800 vlašbencev. Rathbone Strard & Co. je odpuštila 600 mož. — Lansing, Ill. — V tukajšnjih Illinois Brick tvornicah za izd-

lovanje opeke so odpuštili 250 delavcev. Kompanija ima 35 milijonov komadov opek na roki.

— Johnstown, Pa. — Cambria Steel Co. je odslivila petnajseto mož. Tukaj je zdaj 4000 delavcev brez posla.

Štrajki.

— Clifton, Arizona: Rudarji pri Arizona Copper Co. so šli na štrajk radi znižane plače. Štrajka par sto mož.

— V Golfieldu so zastavkali uslužbenci elektrarna "Nevada & California Power Co.". Vsed stavke je bilo v torek vse mesto v temi. Vodilne električne žice so porezane. To so zvršili najbrž najeti pinkertoni, da bi vojaštvo poseglo v stavko.

Poskusili so tudi z importiranimi stavkokazi pričeti z delom v jami. Ali vsled stavke vslužbencev v elektrarni so morali zopet vstaviti delo.

Borba med delom in kapitalom bo ena najhujših na zapadu. Rudarji so dobro organizirani, kapitalisti pa hočejo to lepo, krasno in čvrsto organizacijo uničiti.

Mi smo prepričani, da bodo kapitalisti podlegli, dasi so kapitalisti vsled gospodarske krize na boljšem kot rudarji.

KAPITALISTIČNI UMORI.

Umor za umorom! 270 je umorjenih zadnji teden. 759 rudarjev ubitih v treh tednih.

— Zopet druga eksplozija! V Darr rovu Pittsburg Coal kompanije v Jacobs Creeku, Pa. je 19. decembra eksplodiral plin. Rov se je podrl in 200 pramo-

garjev je ubitih deloma živih zasutih. Rešil se je eden jedini mož in prilezel živ na površje. Z odkapanjem trupel so takoj pričeli. Ponesrečenci so večinoma inozemci.

To je sedaj že četrto rudniška katastrofa od 1. decembra t. l. v Združenih državah. Vse štiri katastrofe so tirjale 759 žrtev.

— Iz zapada poročajo spet o strašni železniški nesreči, ki se je pripetila minoli petek na Canadian Pacific progi blizu Sudburg, Ont. v Canadi. Vlak se je zvrnil raz tir in 80 potnikov je boje mrtvih.

— Spet eksplozija v rudniku! V Yolande jami, par milj od Virginia City, Ala., je 16. t. m. eksplodiral premogov prah in okrog sedemdeset delavcev je našlo smrt. V rovu je bilo okoli 100 mož na delu, ko je prišla katastrofa. Od teh se je rešilo komaj trideset ali petindvajset mož. Vodstvo premogokopa je takoj organiziralo rešilno moštvo, ktero se je podalo v rov na delo. Prvo noč so prinesli na površje petintrideset trupel.

To je že druga katastrofa v Yolande Mine Pred dvema letoma je bilo ravno tam v razstrelbi ubitih 112 delavcev.

— Rešilna dela v Monongah rovih so ustavili. Do sedaj so pripetili 336 mrtvicev na površje. Koliko premogarjev je ponesrečilo vsled dobičkaželjnosti kapitalistov, se ne bo doznalo najbrž nikdar ker nihče ne ve, koliko premogarjev je bilo ob času razstrelbe v jami. Italijanska vlada bo tožila premogarsko družbo za odškodnino. Kaj pa avstrijska vlada? Stisnila bo rep med noge, kot je to storila v

afari Hazleton, ko so najeti pinkertoni pomorili v interesu kapitala večje število mirnih avstrijskih delavcev!

Večje rudniške katastrofe.

Leto: Kraj: Ubitih:

Table with 3 columns: Leto, Kraj, Ubitih. Lists various mining disasters and death tolls.

SODRUGI, ZAPOMNITE SI: NAŠE NAJBOLJE OROŽJE PROTI KAPITALIZMU, JE SOCIALISTIČNO ČASOPISJE. IN "PROLETAREC" JE JEDEN TEH.

“PROLETAREC.”

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA. IZHVAJA VSAKI TOREK. Lastnik in urednik: Jugoslovanska delavska tiskovna družba v Chicago, Ill.

PROLETARIAN

PUBLISHED EVERY TUESDAY, by South Slavic Workers' Publishing Company, Chicago, Ill. SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada, \$1.50 a year, 75c for half year.

NASLOV (ADDRESS): “PROLETAREC”, 587 So. Center Ave., Chicago, Ill.

BOŽIČNE MISLI.

“Blagor” tebi siromak, ker nimaš skrbi za božična darila, božično drevesce in — božično prenasienje...

Kdo je omislil božični praznik? Bogataši v zlatu in škrlatu, posedujoči marmornate palače, cvetoče vrtove in zametaste kočije, takozvani cerkveni poglavarji, kateri so bili na račun zakrnjenega ljudstva vedno — dobre volje...

Kakor vsi cerkveni in državni prazniki, tako je tudi Božič praznik, a katerim cerkveni in posvetni bogatini in kapitalisti — dražijo siromašne sloje: proletarce. Ker velikanska večina človeštva živi v bedi, pomankanju in izkoriščanju, torej strada in prežbuje ravno na božični dan več ljudi, kot se jih pa nasiti in valja v luksusu. In ti požeruhi in razkošniki slavijo rojstvo revnega Kristusa! O ironija!

Božič je dan, ko se javno razstavi bogastvo in revščina — razkošje in trpljenje — gospodstvo in sužnost. Prvo razstavijo kapitalisti, kronane glave, cerkveni delničarji, škofje in papeži — zadnje pa proletarijat.

Bogatim je nepotrebno želiti: vesele božične praznike. Oni imajo itak vesele praznike če jim kdo želi ali ne.

Bogatini imajo vsak dan Božič.

Kdor vošči revnemu delavcu: vesele božične praznike, ta se iz njega norčuje. Kajti revnemu delavcu ne dela Božič nobene izjeme v vsakdanji bedi.

Kdo se okoristi z Božičem? Kapitalisti in veljtrgovci, ki spravijo na trg ogromno množico nepotrebnega blaga za božična drevesa, božična darila itd. Dalje cerkve in duhovni, kateri žanjejo na dobelo božične dni. Vse to gre pa iz žepa delavca.

DELAVCI!

Denar ni zgubljen. Kupite “stock” Jugoslovanske Delavske Tiskovne Družbe in postanite lastniki edinega slovenskega delavskega tednika v Ameriki. Delnica stane \$10. Plača se lahko v dveh obrokih po \$5. Pišite za pojasnila.

Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba 587 So. Center Ave. Chicago, Ill.

ki je še toliko kratkoviden, da meče denar za taka stvari.

Cerkveni in posvetni kapitalisti praznujejo Božič na račun delavskega ljudstva. Z delavčevimi žulji okrasijo cerkve sobane in dvorane; z delavčevimi žulji, krvjo in solzami nakitijo božična drevesa, izmenjavajo dragocena darila in obložijo mize s finimi jedili in polnimi buteljkami šampanca. Kristus se bi iz dna sra zjokal, ko bi videl, kako na odušni način se slavi njegovo siromašno rojstvo...

Pred devetnajsto leti se je po svtopiemski pravljici rodil Jezus Kristus. Rodil se je v hlevu in njegova prva pot je bila v jasi. Spominski dan na njegovo rojstvo bi torej moral biti spomin na ubožstvo: praznik proletarcev, kateri so večinoma porojeni bolj ali manj v revščini. Toda ta praznik so si prisvojili bogatini in mesto proletarcev slavijo oni rojstvo — proletarca Krista.

Večina delavcev ima počitek na Božič. Kapitalisti zapro tvornice, delavnice in rudnike, kjer je možno ustaviti delo in dovolijo delavcem, da se štirindvajset ur odpočijejo. Toda delavcem to nič ne koristi. Delati morajo toliko težje drugi dan, da dovršijo zaostalo delo, za kar pa ne dobe nobene plače.

Božična pesem: Mir vam kapitalisti in bogataši, ki ste dobri volje, ko imate vsega dosti! — Batino vam siromaki, ki ste slabe volje, ko nimate kaj jesti in kje spat!!!!

“Vesele božične praznike!” — vam vdove in sirote v Monongah, West Virginia... “Mir vam” — premogarji, ki ste žrtvovali svoja življenja molohu kapitalizmu...

Delavci! Ako hočete biti res dobre volje, kakor vam to zdaj pojejo duhovniki, — ako hočete imeti pravi Božič, tedaj razstajte te okove, v ktere vas je vklestil kapitalizem. Suženj ne more biti vesel, ne more praznovati! Zgrinite se pod pravo socializma, kajti pod socializmom bo še-le napočil čas, ko bodo vsi ljudje dobre volje.

GOSPODARSKA KRIZA.

Kapitalistični časniki poročajo dan za dnevom, da parniki iz Evrope dovažajo zlato v Ameriko. Nemški parnik “Kaiser Wilhelm der Zweite” je pripeljal baje 8 milijonov zlata, parnik “Caronia” za 3 milijone zlata, itd. Tako poročajo kapitalistični časniki že mesec dni, skorovsaki teden in brijejo norec iz delavcev.

To so morda zelo vesela poročila za gospode bankirje in druge finančne velikane, v kojih žepo se steka to zlat.

Ali delavci ne bodo od tega dovažnega zlata prav nič občutili. Še v nedogledno bodo hodili od tvornice do tvornice iskat dela. Sploh je delavski položaj od dne do dne slabšeji. Tvorničarji skoro vsak dan odpuščajo delavce od dela, ali pa skrajšujejo delavni čas na tri ali še manj dni v tednu. Ako bi kdanes kdo govoril o ameriški prosperiteti, tedaj bi se mu smejali še norei. Kričačev, ki so vsaki dan trobentali v svet, da se bo de jutri obrnilo na bolje, se je upadel pogum. Ti kričači so utihnil!

Mi smo danes sredi krize! Kdor drugače govori ali piše, je nevednež ali pa lažnjivec.

Špekulantje v Wall Streetu so ves ameriški delavski narod potisnili v bedo. Vsi deželi so prinesli revščino in nesrečo. Vzletel je na teh špekulantov, ki so prouzročitelji krize, ne bodo poslali v ječo, ne bodo jih oblekli v marogaste jetniške jopiče.

Ako bi pa sestradan delavec, ki vsled gospodarske krize postopa še šest tednov neprosto voljno, ukradel hlebec kruha, bi ga obsojili za par let v ječo, da bi se nančil spoštovati lastnino drugih ljudi.

Tako je dandanes v kapitalistični človeški družbi, katere zagovorniki trdijo, da se v nji lahko vsačdo preživi s poštenim delom.

Da, da! Tvornice zapirajo, odpirajo pa vrata ječa. Marsikateri proletarce, katerega sta mraz in glad prignala do obupa si misli: Boljše je v ječi sedeti sit in na gorkem, kot pa na ulici prezbati in umirati gladi. Med proletarci, ki tako mislijo danes, je mnogo poštenih, ki so vedno respektirali osebo last za sveto.

Tako ustvarja kapitalizem kot prouzročitelj gospodarskih kriz hudodelec. Kapitalizem prisihi poštenega delavca — saj živ neče nihče v zemljo, da postane tat ali ropar.

Kapitalisti kot reprezentante kapitalizma oropajo delavca postavnim potom za njegov zaslužek. Ako pa sestradan delavec kasneje vzame košček svojega imetja nazaj, tedaj ga pa kapitalisti po svojem golem orodju pošljejo v ječo, na čelo mu pa vtisnejo pečat hudodelea. In to tudi postavnim potom!!

Ako bi bogati tvorničarji, ki se imajo zahvaliti za svoje milijone le delavcem, imeli kolikaj sočutja, bi ne podili delavcev iz tvornice, ampak bi jim dali vsaj toliko posla, da bi preživeli sebe in svoje skromno. Finančna škoda za milijonarje bi bila malenkostna.

Milijonarji nimajo človeškega sra. Mar jim je beda delavcev. Njim se gre za dobiček, ki jim je bog in vera. Tako sejejo sami sovraštvo.

Naj delajo, kar hočejo. Naj le skrbje, da se polnijo ječe in ubožne hiše. Ali nikar naj ne tarnajo, če čez noč prihrumi vesoljni potop, da so nevihto prouzročili le nekateri agitatorji.

Vsled gospodarske krize ne trpe le delavci. Gospodarska kriza je občutno zadela tudi vse male obrtnike — gostilničarje, male pekovske, krojaške, čevljarke, mojstre, prodajalce jestvin in druge.

Vsi produktivni stanovi trpe, ker so milijonarji s plesom okoli zlatenega malika — denarja prouzročili gospodarsko krizo.

Gospodarska kriza mora privedi tudi male obrtnike do razmišljanja. Spoznati morajo, da je edina rešitev tudi za nje, ako roko v roki z delavci nastopijo proti današnjemu gospodarskemu sistemu.

Tak gospodarski sistem, ki lahko čez noč uniči na tisoče ekzistene, ni vreden piškavega oreha. Zatoraj proč z njim!

To se pa lahko zvrši, ako vsi produktivni stanovi — delavci, mali obrtniki in kmetje nastopijo složno proti milijarderjem.

Dokler pa produktivni stanovi ne vidijo in ne uveljavijo tega, toliko časa bomo imeli tudi gospodarske krize z groznimi posledicami.

Ako je padla staroveška sužnost, če je zrušeno srednjeveško tlačanstvo, torej mora pasti tudi kapitalistična sužnost, ako hočemo živeti res kot ljudje na zemlji. Zavetnik Jože.

ČAS RAZMIŠLJEVANJA.

Prišel je čas, ki privede hote ali nehoti tudi slovenski proletarijat do razmišljanja. Brezdvomno so bili vsi slovenski priseljenci nezadovoljni že v svoji stari domovini; kot taki so si želeli izboljšati svoje življenske razmere. Samoumevno je torej, da so se ravno radi tega priselili v to “obljubljeno deželo” kjer so se takorekoč kuhali polni lonci mesa. V oči gled tega moramo vsakemu, v Ameriko prislemu Slovencu, pripisovati vsaj nekoliko naprednih idej in stremljenja za bolj budočnost.

Ker so pa prišli ti priseljenci v takozvanih “boljih časih” in ker se je deloma ustrezalo njih željam in prvotni domišljiji — postali so naravno zopet mrtvi za nadaljni razvoj naprednih delavskih idej. Postali so topi sužnji tukajšnjih kapitalističnih podjetij in slepo orodje raznih politikarjev.

Roparski način proizvajanja je zopet rodil svoje naravne posledice: nakupljenje proizvodkov, borzni polom, denarno krizo in

končno neizogibno gospodarsko krizo, katere je spravila na tisoče in tisoče ljudi ob delo in zaslužek.

Leta 1893, ko je bila zadnja gospodarska kriza pod demokratično vlado, se je vobče natvezalo delavcem da naj glasujejo vbo doče za republikansko stranko, ako hočejo imeti trajno delo. Dokler bode republikanska stranka na krmilu, je vsaka kriza nemogoča. Tako so republikanski politikarji zagotavljali delavce.

In delavci, posebno slovenski, so jim vrjeli. Prepričani so bili, da morajo oddati svoje glasove za republikance če si hočejo zagotoviti delo in zaslužek.

Sedaj pa vidimo, da je ravno republikanska stranka, ki je že enajst let nspetrgoma na krmilu, spravila svobodno deželo na pravi — ruski absolutizem. Nastala je gonja proti organiziranim delavcem; proti štrajkarjem in delavskim voditeljem se je uvelod sodnijsko preganjanje, osobito na zapadu, kjer so radikalne delavske unije; omejuje se svoboda govora in tiska itd. Dežela je na pravecatem finančnem in gospodarskem polomu z groznejšimi posledicami, kot so pa bile one pod demokratično vlado l. 1893.

Veliki ameriški trusti bodo ta zmedeni delavski položaj izrabili tako dobro, da bodo še več profitirali kot pa v času proslavljenega prosperiteta. Neugodne delavske razmere se bodo izrabljale napram delavcem in njih unijam. Brezdvomno se bode skušalo uničiti vse napredne unije potom zasejanih rasprtij, stavk in znižanja delavskih plač. Odprto priznavam, da je prišel čas, ko moramo vsi unijski delavci dokazati če nam je zašel unionizem v meso in kri, ali ne. Ako še nismo z mesom in krvjo unionisti in ne bomo v bližnji bodočnosti — tedaj so naše unije izgubljene.

Kapitalistična drama, ki se odigrava pred našimi očmi, nas hote ali nehoti vodi do resnega razmišljanja.

Vsled tega jaz odobravam, da je “Proletarec” v prenovljeni obliki želel pravočasno kot tednik. On mora za po svojem imenu brezpogojno služiti slovenskim proletarcem. Njegova dolžnost je stati vedno kot odločen bojevnik na delavski strani v boju med delom in kapitalom ter razkrinkati rojakom vse politične hudodelece in povzročitelje današnjih žalostnih delavskih razmer.

Vsak sodrug naj torej nastopi v svojem delokrogu kot apostol za svata delavska prava — list “Proletarec” in socializem. Sedaj je čas prebuditi narod k splošnemu socialnemu razmišljevanju. Simon Kavčič.

ODPRTA BESEDA K ORGANIZACIJI.

(Iz Clevelanda, Ohio.) Cenjeni sodrug urednik!

Z veseljem sem čital v zadnji števi “Proletarca” članek “Kako se mora proletarijat organizirati”.

Res je, kakor pravi “Proletarec”, da je nemogoč razvoj socialistične organizacije, ako se proletarijat ne organizira narodno in mednarodno. Ako socialisti govorimo o narodni organizaciji, tedaj ne mislimo, da bi organizacija gospodovala nad organizacijo, narod strahoval narod.

Pri socialistih pomeni narodna organizacija le toliko, da vsak narod za sebe organizira svoje proletarske čete na načelih mednarodnega socializma, da vse kulturne zahteve svojega naroda prinese pred forum socialistično organiziranega proletariata vseh narodov.

Chicagški sodrugi so v resnici zadeli v črno, da so ustanovili Jugoslovansko socialistično zvezo za Ameriko, čigar veje se v podobi socialističnih klubov razširjajo po vsi Ameriki; da so ustvarili glasilo stranke, “Proletarec”, ki bo sedaj vsaki teden učil slovenske delavce pravega socializma, nasprotnike delavcev pa kazal v popolni nagoti.

Sodrugi v Chicagi so zvršili svojo dolžnost. Treba je, da

zvršimo tudi sodrugi v Clevelandu svojo dolžnost in ustanovimo svoj socialistični klub in se pridružimo “Jugoslovanski socialistični zvezi”. Mi v Clevelandu ne smemo zasostati za drugimi slovenskimi naselbinami. Torej na delo.

Kdo izmed starejših sodrugov, ki že dlje časa živi v Ameriki, naj povabi na prvi sestank vsaj deset sodrugov in temelj organizaciji bo položen.

Upam, da ta klie po ustanovi organizacije ne bo zastoj in da kmalu sporočim “Proletarec”, da tudi mi v Clevelandu vstajamo.

Napraj! V organizacijo, če hočemo porušiti današnji gujili in korumpirani kapitalistični sistem. O. K.

DOPISI.

Seattle, Wash., 16. dec. — Poročila se, da je končan več mesecev trajajoči štrajk v Tanana, Alaski.

W. F. of M. je ustanovila letošnje poletje podružnico v Tanana in organizirala ondodne delavnice. Kmalu potem so organizirani delavci napovedali operatorjem štrajk; zahtevali so osemurno delo in \$6 plače na dan.

Vsakdo, ki je bil kdaj v Alaski, ve, kako nečuvno se izrablja ondodne delavce. Življenske potrebe so neizmerno drage in to ne samo v Tanana ampak v vsej Alaski. Zahtevam štrajkarjev so ustregli takoj v začetku vsi mali podjetniki, toda veliki operatorji — združeni — so pa odrakli rudarjem vsako izboljšanje. Nasprotno: posluževali so se vsih mogočih sredstev, da bi zatrli organizacijo in štrajk, toda ni se jim posročilo. Poročali so v zunanje liste, da je štrajk končan; vabili in naročali delavce iz velikih delavskih posredovalnic. Mnogo delavcev je res vrjelo lažnjivim kapitalističnim listom in zapeljivim “employment-agentom” ter šlo na limanice; ko so pa prišli tja, našli so razmere kakoršnih se niso nadejali. Kdor je imal denar, se je vrnil, drugi so morali odslužiti vožnjo na ladjah, a ostali so se pa pridružili “Western Federation of Miners” ter pomnožili vrste štrajkarjev.

Štrajk se je končal s tem, da se je določila dnevna plača \$5 s hrano, osemurni delavnik in odprto delo.

Vsa lesna trgovina v “Logging Camp” in na žagah v Puget Sound v državah Wash. in B. C. počiva radi nadprodukcije. Nad 20,000 delavcev je ob delo. V Seattle je 10,000 delavcev brez posla.

Father Thomas McGrady, kateri je izstopil iz katolicizma v Bellevue, Ky., in pozneje bil velik socialistični orator, je umrl v San Francisco. Socialistična stranka ga bode zelo pogrčala. Poroča se pa iz Nanaimo, B. C., da je tam pričel delati za socializem neki baptistski “minister”. Predava in uči socialistično filozofijo tako živo, da se mu vse čudi. On bode gotovo nadomestil fathra McGrady-a. Če še omenim, da sta H. F. Titus, znani bojevnik za svobodo govora v Seattle, in Vincent Harper, eden najboljših govornikov v ameriški socialistični stranki, poleg mnogo drugih, zapustila cerkev in posvetila svoje moči socializmu, potem lahko rečem, da se eden za drugim podiraj stebri religiozne stavbe.

Boj za svobodo govora v Seattle še ni končan. Kmalu kaj več o tem. I. Š.

Sadovi krize.

“Wilshire's Magazine” poroča, da od začetka finančne krize pa do 15. novembra je v Združenih državah propadlo 38 bank in denarnih zavodov, 54 industrijalnih podjetij in 319.575 delavcev je prišlo ob zaslužek. Toda to je bilo še v sredi novembra; danes, po preteku enega meseca, je že nad milijon delavcev brez dela.

Delavec v tej “velikej deželi svobode” je samo toliko svoboden, da lahko zamenja enega bossa z drugim. Živela taka svoboda!

Delavec v tej “velikej deželi svobode” je samo toliko svoboden, da lahko zamenja enega bossa z drugim. Živela taka svoboda!

Advertisement for “Proletarce” newspaper. Text: “Za raznovrstne tiskovine, kakor: pismen papir in kuverte s firmo in naslovom, računsko liste, vizitnice, business-karte, letake, plakate, trgovska vabila; dalje pamflete, knjižnice, društvena pravila, udninske knjižice, vstopnice za veselice, kuverte itd. se obrnite na...”

Advertisement for Frank Mladič. Text: “GOSTILNA, dobro in vedno prejšimi pijačami, unijskimi smodkami in prostim prigrizkom. Dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere, veselice itd. Potujoči rojaki vedno dobro došli. Priporočam se vsem v mnogobrojen obisk Frank Mladič 587 So. Center Ave., Chicago, Ill.”

Advertisement for Miha Lacković. Text: “GOSPODINJE POZOR Najboljše, najfinejše in okusnejše meso prodaja po najnižji ceni slovenski mesar MIHA LACKOVIČ 376 W. 18. Street Chicago Klobase in šunke pošiljam tudi izven Chicago proti C. O. D. podvzetju, akose naroči 25 funtov. Pišite za cenik v slovenskem jeziku. Za Chicago in okolico je moj zastopnik — JANEZ TRŠKAN.”

Advertisement for M. Lacković in Fr. Smetko. Text: “M. Lacković in Fr. Smetko, 378 W. 18. Street Chicago moderno opremljena slovenska trgovina s jestvinami (grocerija.) Najboljši riž, kava, čaj, moka itd, sploh vsakovrstno domače in prekomorsko blago vedno sveže po najnižji ceni na prodaj. Na zahtevo razvažam blago tudi na dom, za kar nič ne računim.”

Advertisement for I. Straub. Text: “Po PRISTNE KRANJSKE suhe klobase pojedite k Jos. Čežar-ju 387-17th St., Chicago, Ill. Ponaročilu jih dobite tudi na dom. Delavci, organizirajte se v socialistične klube! V organizaciji je izobrazba in moč. Obiščite ga!

Stranka.

Pri rodni seji zadnje nedelje...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar. Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

tako povzročajo dandanes kapitalizem...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Drugi je govoril sodrug Mlčan Glumac...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nato je povzel besedo sodr. A. Skubic...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

K dnevnemu redu so še govorili...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Nadlje izrekamo svoje ogorčenje...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Za sedaj pa apeliramo, v prvi vrsti...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Ali ste že slišali o cestnih roparjih?...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Poleg stoterih mrličev, katere...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Socializem je edina rešilna pot...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Socializem je edina rešilna pot...
Nadzorovalni odbor: Frank Podlipec, fin. tajnik; Jože Zavrtnik, zapisnikar.

Agitatoričen del.

Sledeče sodruge zastopnike...
John Kravanja, Box 101, Glencoe, O.
Valentin Potisek, 1231 Main St., La Salle, Ill.
John Dejak, 1385 E. 39th St., N. E., Cleveland, O.
John Žigon, Box 140 Conemaugh, Pa.
Dominik Petrič, Louisville, Colo.
John Medved, Box 33, Cumberland, Wyo.

Nadalje priporočamo somišljenikom...
Frank Drmota, Box 96 Morgan, Pa.
Simon Kavčič, Virden, Ill.
Frank Podboj, 759 Coloman ave., Johnstown, Pa.

Sodrug Frank Drmota, Morgan, Pa...
Sodrug Simon Kavčič, Virden, Ill...
Sodrug John Bedene, Frontenac, Kans...
Vrlim agitatorjem želimo mnogo posnemalcev.

Z veseljem pozdravljam "Proletarca"...
Sodrug Ivan Šolar, Seattle, Wash...
Sodrug John Bedene, Frontenac, Kans...
Vrlim agitatorjem želimo mnogo posnemalcev.

Iz starega kraja.
"Železničar", ki je izhaja kot priloga "Rdečemu Papru", glavnemu glasilu avstrijske jugoslovske socialistične stranke...
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenska nasl. bina v Ripley in Butler Co., Missouri, se množi dnevno!
Rojaki! Ali res nočete sedaj kupiti zemljišče, ko se še najboljše zemljišča polg železnice po 10-15 dolarjev akter na prodaj!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

uslužbeni ali delavec zahvaliti samo njegovi mlosti...
Gutmann je šel, kamor je že zaslužil pred dvanajstimi leti. Žalujejo za njim le njegove kreature, podli ovaduh, ki so s špijonažo prišli do služb.

Gutmann je šel, kamor je že zaslužil pred dvanajstimi leti...
Kaj pa k temu poročajo nekdanji sodrugi železničarji, katerim je Gutmann kriv, da so dandanes v Ameriki, da so morali ostaviti svojo domovino?

No, ti železničarji hvalijo tudi Gutmanna, ker je postrel, da so se tudi v Ameriki med slovenskimi delavci razširile socialistične ideje...
Naj že bo Gutmann lump kakeršnekoli vrste hoče — krivoprisežnik, ljubitelj in protektor špijонов, neizprosen autokrat, ali te zasluge, da je nehoti pomagal širiti socialistične ideje, mu tudi mi kot nasprotniki ne moremo odreči.

Gutmann je padel! Socializem pa raste v zlatem Gutmannom in enakim falotom in bo raste, dokler sploh neomogoči v človeški družbi s človeško kožo prevlečenih zveri a la Gutmann...
Toliko iz Amerike Gutmannu v blag spomin!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!
Slovenski POZOR! Pišite za cenik!

EMIL BACHMAN
BADGES, FLAGS, BANNERS & CAPS
580 SOUTH CENTER AVE. CHICAGO

Največja slavjanska tvrda bander, zastav družstvenih kap, prekoramnic, regalij in drugih stvari za društva...
Pišite v slovenskem jeziku po moj 80 strani velik cenik, ktere ga pošlem zastoj.

Andro Simulič. PEKARNA.
Fino pecivo vedno v zalogi.
11 E. 22nd St., Chicago.

Collins N. Y. Medical Institute. Dr. R. Mielke, Medical Director.
Ako je človek bolan, takrat šele zamore ceniti veliko vrednost zdravja...
Vas prav lepo pozdravim in se zahvalim za ozdravljenje moje bolezni, ker vem, da ni doktorja, kateri bi mogel človeka tako hitro ozdraviti, kakor Vi. Ko sem zdravila prejel ter jih pričel točgo po Vašem predpisu rabiti, jih nisem še polovico porabil, pa sem bil popolnoma zdrav, kakor poprej.

Martin Krivic
ZATORAJ ROJAKI! ako ste bolni, pridite osebno ali nam pismeno naznanite Vašo bolezen in vse simptome...
The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE. 140 West 34th Street, NEW YORK.

PREMOG, DRVA in KOKS
ALBERT DENMARK
Pisarna na voglu Center Ave. in 18 ulica.
Prodaja konj i konjskih oprav. Telefon: Canal 2248 Stanovanje 594 Center Ave., Chicago, Ill.

POZOR! SLOVENC! POZOR! SALOON z modernim kegličcem
Sveže pivo v sodkih in butelj-kah in druge raznovrstne pijače ter unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna. Vsem Slovincem in drugim Slovanom se topla priporoča.

Martin Potokar
564 So Center Ave., Chicago.
Dr. W. C. Ohlendorf, M. D. zdravnik za notranje bolezni in rakotumor.

Idržavnika preiskava brezplačno—plačati je le Zastvilo, 647 in 649 Blue Island Ave., Chicago 2. dne ure. Od 1 do 3 popoldne. Od 7 do 9 zvečer. Utrun Chicago živci bolniki naj pričelo slovens

J. C. Heřmanek LEKARNIK
585 Centre Ave., cor. 18 St. CHICAGO, ILL.

Slovincem in bratom Hrvatom se priporočam v poset mojega, dobro urejenega SALOONA...
FRANK HUDALE, 611 So. Center Ave., Chicago

Slovenska gostilna pri Franc Čehu.
Rojaki, kateri žele piti naravno, doma izdelano vino, naj se uglasijo pri meni. Potupčim rojakom dam stanovanje in hrano po niski ceni. Točim vse ostale pijače, ki spadajo k gostilni. Priporočam se v obliken obliak. S poštopanjem FR. ČEH, 568 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Collins N. Y. Medical Institute. Dr. R. Mielke, Medical Director.
Ako je človek bolan, takrat šele zamore ceniti veliko vrednost zdravja...
Vas prav lepo pozdravim in se zahvalim za ozdravljenje moje bolezni, ker vem, da ni doktorja, kateri bi mogel človeka tako hitro ozdraviti, kakor Vi. Ko sem zdravila prejel ter jih pričel točgo po Vašem predpisu rabiti, jih nisem še polovico porabil, pa sem bil popolnoma zdrav, kakor poprej.

Directorju Collins N. Y. M. I. I
Vas prav lepo pozdravim in se zahvalim za ozdravljenje moje bolezni, ker vem, da ni doktorja, kateri bi mogel človeka tako hitro ozdraviti, kakor Vi. Ko sem zdravila prejel ter jih pričel točgo po Vašem predpisu rabiti, jih nisem še polovico porabil, pa sem bil popolnoma zdrav, kakor poprej.

Collins N. Y. Medical Institute. Dr. R. Mielke, Medical Director.
Ako je človek bolan, takrat šele zamore ceniti veliko vrednost zdravja...
Vas prav lepo pozdravim in se zahvalim za ozdravljenje moje bolezni, ker vem, da ni doktorja, kateri bi mogel človeka tako hitro ozdraviti, kakor Vi. Ko sem zdravila prejel ter jih pričel točgo po Vašem predpisu rabiti, jih nisem še polovico porabil, pa sem bil popolnoma zdrav, kakor poprej.

PREMOG, DRVA in KOKS
ALBERT DENMARK
Pisarna na voglu Center Ave. in 18 ulica.
Prodaja konj i konjskih oprav. Telefon: Canal 2248 Stanovanje 594 Center Ave., Chicago, Ill.

POZOR! SLOVENC! POZOR! SALOON z modernim kegličcem
Sveže pivo v sodkih in butelj-kah in druge raznovrstne pijače ter unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna. Vsem Slovincem in drugim Slovanom se topla priporoča.

Martin Potokar
564 So Center Ave., Chicago.
Dr. W. C. Ohlendorf, M. D. zdravnik za notranje bolezni in rakotumor.

Idržavnika preiskava brezplačno—plačati je le Zastvilo, 647 in 649 Blue Island Ave., Chicago 2. dne ure. Od 1 do 3 popoldne. Od 7 do 9 zvečer. Utrun Chicago živci bolniki naj pričelo slovens

(Dalje.)

Oskrbnik je vstal, potem pa dejal: "Tine, kaj pa prinašaš?" "Klunc s Studenca je tukaj," je ponizno prišel hlapec, "in bi rad z Vami govoril, visokorodni gospod."

Temne postave hite po vseh stezah in potih proti Krimu. Nekatere imajo debele gorjace v rokah, pri drugih se zopet semintja svetlikajo ročaji mečev pod suknjami. Nične ne spregovori besede. Vsi hite v eno smer.

ea, ne da bi se oglašil pri Klunčevih in govoril z Ančko, mojo nevesto." Prišla sta do križpota. Segla sta si v roke. Študent je zavil na barje, Janez pa na Studence.

de potem plačal, ko bo zaslužil. "Teden je minol, jutri je pondeljek, potem torek — sveti tedec," tako je žalostno razmišljal Ivan v nedeljo večer, v mrzli zakurjeni sobi.

Anarhizem.
IZ "NAŠIH ZAPIŠKOV".
(Nadaljevanje.)
Naši dobi je šele pridržano, ... je ideja neomejene svobodnosti ročila politično stranko z določnim programom.

Kaj je socializem in kaj zahteva.
Po W. Lefflingwellu predelal Ivan Molek.
(Konec.)
XIII. Stroji in drugi preobrat metode v proizvodjanju so tudi spremenili proizvodjanje iz individualnega v kooperativno.

BOŽIČ.

Orta. Spisal Zavertnik Jože.

Že pet tednov je, odkar so skoro vse tvornice zaprte. Delavci pohajajo trumoma po mestu in ponujajo svojo delavno moč na prodajni tvorničarjem, ki še niso ustavili dela.

Socializem je edino zdravilo za bolno človeško družbo.

(Dalje prih.)

Slovenski delavec!

Pridruži se tudi ti veliki delavski organizaciji: socialistični strank. Pomagaj, kar si dolžan pomagati v boju za svoje pravice in za svetlo bodočnost svojih otrok.